

Bildande av Smörtjärnarnas naturreservat i Borlänge kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Området är ca 97 ha och består av ca 77 ha barrskog som bitvis är kalkpåverkad samt sjöar och myrar.

Reservatets slutliga gränser utmärks i fält med undantag för gränsen längs väg 646 som målas på ovansidan vägen medan den formella reservatsgränsen följer fastighetsgränsen mot sjön.

Länsstyrelsen fastställer samtidigt skötselplanen, enligt bilaga 3, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Smörtjärnarna
Kommun	Borlänge
Län	Dalarna
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i Natura 2000
Församling/socken	Stora Tuna
Naturgeografisk region	Kuperad sydligt boreal
Fastigheter	Övre Skomsarby 2:13 (staten)
Nyttjanderätter mm	
Areal enligt uppgifter i databasen VicNatur	Total areal: 97 ha Landareal: 85 ha Produktiv skogsmark: 77 ha

Syfte med naturreservatet

Biologisk mångfald

Syftet är att bevara områdets naturtyper och växt- och djurliv i naturlig utveckling och skydda det från skogsbruk, hydrologiska ingrepp, vägbyggen och annan exploatering som kan påverka områdets värden.

Friluftsliv

Tillvarata och underlätta möjligheterna till besök och naturupplevelser i reservatet.

Syftet ska nås genom

- att området lämnas till fri utveckling, där avverkning av enskilda träd för att gynna friluftsliv, naturvård eller kulturvård ska kunna ingå som en naturlig del i skötseln. Om det blir aktuellt ska även naturvårdsbränning kunna utföras.
- information om reservatet

Skäl för beslut**Prioriterade bevarandevärden**

Smörtjärnarnas naturreservat speglar väl en bergslagsnatur med spår bakåt i tiden till kolningsepoken, gruvhanteringen och skogsbetet. I området kan man se spår av den gamla handelsleden mellan Kristinehamn och Gävle som också var förbindelsen mellan slättbygderna i Grangärde och Tuna.

Skogens variation med många olika skogstyper i kombination med stora områden med endast begränsad påverkan från modernt skogsbruk ger bra livsbetingelser för många mer krävande arter som tjäder, skogsmesar, tretåig hackspett, kattfotslav, gammelgranslav, svavelrisk, jordstjärnor och sällsynta spindelskivlingar. Här finns torra marker med tallskog med inslag av gammeltallar, dropptaggsvamp och grönpyrola, bördiga gransluttningar med grov skog och partier med stort lövinslag t ex i Knippbergets östbranter där man kan träffa på getrams, nattviol, trolldruva och skogsknipprot.

Den verkliga specialiteten, som också haft stor betydelse för den här reservatsbildningen, är inslaget av urkalksten som avspeglar sig i fläckar och partier med en rikare kalkpåverkad vegetation, ofta som kalkbarrskog med blåsippor på marken. Just i de här rikstråken dyker det upp åtskilliga sällsynta och rödlistade arter i synnerhet bland marksvamparna. Bara namnen gyllenspindling, kopparspindling, kryddspindling, bröddtaggsvamp, vårärt, fransig jordstjärna, stjärntagging, trolldruva, smal svampklubba och porslinsblå spindelskivling säger en hel del om den biologiska rikedomen.

Miljömål

Beslutet att skydda området vid Smörtjärnarna som naturreservat bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen för levande skogar och ett rikt växt- och djurliv.

Motiv för bildande av naturreservat**Skyddsform**

Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan bäst tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för länsstyrelsens prioritering av områdesskydd. Reservatet ingår i värde trakter för både tall- och grandominerade skogar.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken

Planeringsbakgrund

Två delområden inom reservatet är utpekade som nyckelbiotoper av Skogsstyrelsen. I samband med den inventering av dalaskogarna som genomfördes av Länsstyrelsen 2003 startade en process som så småningom utmynnade i den här reservatsbildningen.

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i skötselplanen. Detsamma gäller för uppföljning av kvalitetsmål.

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, borra dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten med följande undantag:

- denna reservatsföreskrift gäller ej för vägområdet och ej för malmprospektering

2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle

3. gödsla, sprida aska eller använda bekämpningsmedel eller att utan Länsstyrelsens tillstånd sprida kalk

4. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark eller snötäckt mark med följande undantag:

- transportera ut älg, björn, större hjortvilt eller vildsvin med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation
- vid malmprospektering

5. plantera in växter eller djur

6. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning
7. uppföra jakttorn
8. bedriva malmprospektering utan samråd med Länsstyrelsen

B Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder och andra anläggningar för friluftslivets behov
2. skötsel av naturreservatet genom tex. röjning, gallring eller naturvårdsbränning
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar
2. framföra motordrivna fordon i terrängen på barmark eller snötäckt mark

Utan Länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (tex insekter)
4. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang.

Motiv till föreskrifter, övriga undantag mm

A. I *punkterna A1, A4, A5, A6, C1, C2 och C3* förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

Punkt A1 gäller bl a inte för vägområdet och det får i det här fallet anses gälla det område som väghållaren behöver för underhåll av vägen. *Punkterna A1, A4 och A8*, där bör undersökningsverksamhet i samband med malmprospektering normalt kunna tillåtas efter att endast samråd skett med Länsstyrelsen.

I *punkt A2* förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att

åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B. *Punkterna B1 – B3* medger att vissa åtgärder får vidtas i reservatet. Länsstyrelsen bedömer att nyttan med dessa åtgärder är avsevärd. De delar som är i restaureringsbehov kräver åtgärder för att höga naturvärden ska uppnås. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms idag ofta som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär.

C. *Punkterna under C* inskränker allmänhetens nyttjande av området

Skogens träd är grunden för reservatets värde och får inte skadas. Matsvamp och bär får givetvis plockas i reservatet.

Fordonstrafik skulle utgöra en allvarlig störning och medföra slitageskador.

C3. Förekomsten av ett flertal värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd mot sådan plockning och insamling som kan inverka menligt på berörda populationer. Det är dock angeläget att undersökningar och insamlingar som förbättrar kunskapen om reservatets organismvärld kan ske. Normalt bör sådana undersökningar kunna medges under förutsättning att de har ett allmänt intresse, att undersökningsmetoden inte orsakar bestående skada och att resultaten tillgängliggörs.

C4. Fler besökare i reservatet är normalt positivt. Olika organiserade arrangemang kan dock, om de bedrivs i olämplig omfattning, på olämpligt sätt, på olämplig plats eller under olämplig tid, störa andra besökare och negativt påverka naturmiljön. För att kunna inrikta den organiserade verksamheten till en hållbar och miljöanpassad sådan, krävs därför tillstånd av länsstyrelsen enligt punkt C3. Länsstyrelsen kan då ställa villkor och anvisa passande plats etc.

Det är tillåtet att tälta i reservatet och att elda under förutsättning att man tar hänsyn och inte stör häcknings- och spelplatser och inte skadar växande eller döda träd. Vill man inte ta med sig egen ved går det bra att plocka torra kvistar från marken eller bryta torrgrenar från växande träd utan att de skadas. Däremot får man inte elda med delar av torrakor och stubbar eller liggande döda träd, så kallade lågor.

Ärendets handläggning

Reservatet utgör en del av ett större område som den ideella naturvården fört fram som skyddsvärt, främst genom Anders Janols och föreningen Skogsrisken. Därefter har Länsstyrelsen gjort flera rekognosceringar för att bedöma naturvärdena och sedan arbetat fram ett reservatsförslag. Efter en avverkningsanmälan beslutade Länsstyrelsen om interimistiskt skydd för en del av området. Nu har samhället förvärvat marken inom hela reservatet.

Vid remissen har viktiga synpunkter framförts från bl.a. Vägverket, Nordic Iron Ore, SGU och Idkerbergets Jaktvårdsklubb. Det har resulterat i att Vägverket utan hänsyn till reservatsföreskrifterna kan disponera det område längs väg 646 som de behöver för underhåll av vägen. När det gäller malmprospektering har en anpassning skett så att

dispens från föreskrifterna inte krävs, det räcker med ett samråd med Länsstyrelsen innan undersökningar genomförs. Däremot har Länsstyrelsen med tanke på ansvarsfrågor inte tillgodosett Jaktvårdsklubbens önskemål om att få uppföra jaktorn.

Upplysningar

Dispens från föreskrifter mm

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge tillstånd eller dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet.

Kungörelse

Beslutet kungörs på det sätt som gäller för författningar i allmänhet. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart, även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4 (formulär 6).

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Maria Norrfalk.

I den slutliga handläggningen deltog även Inger Svanström rättsenheten, Frida Rotberger plan- och beredskapsenheten, Tommy Nyberg kulturmiljöenheten och från naturvårdsenheten Stig-Åke Svenson och Torbjörn Rynéus, den sistnämnde föredragande.

Maria Norrfalk

Torbjörn Rynéus

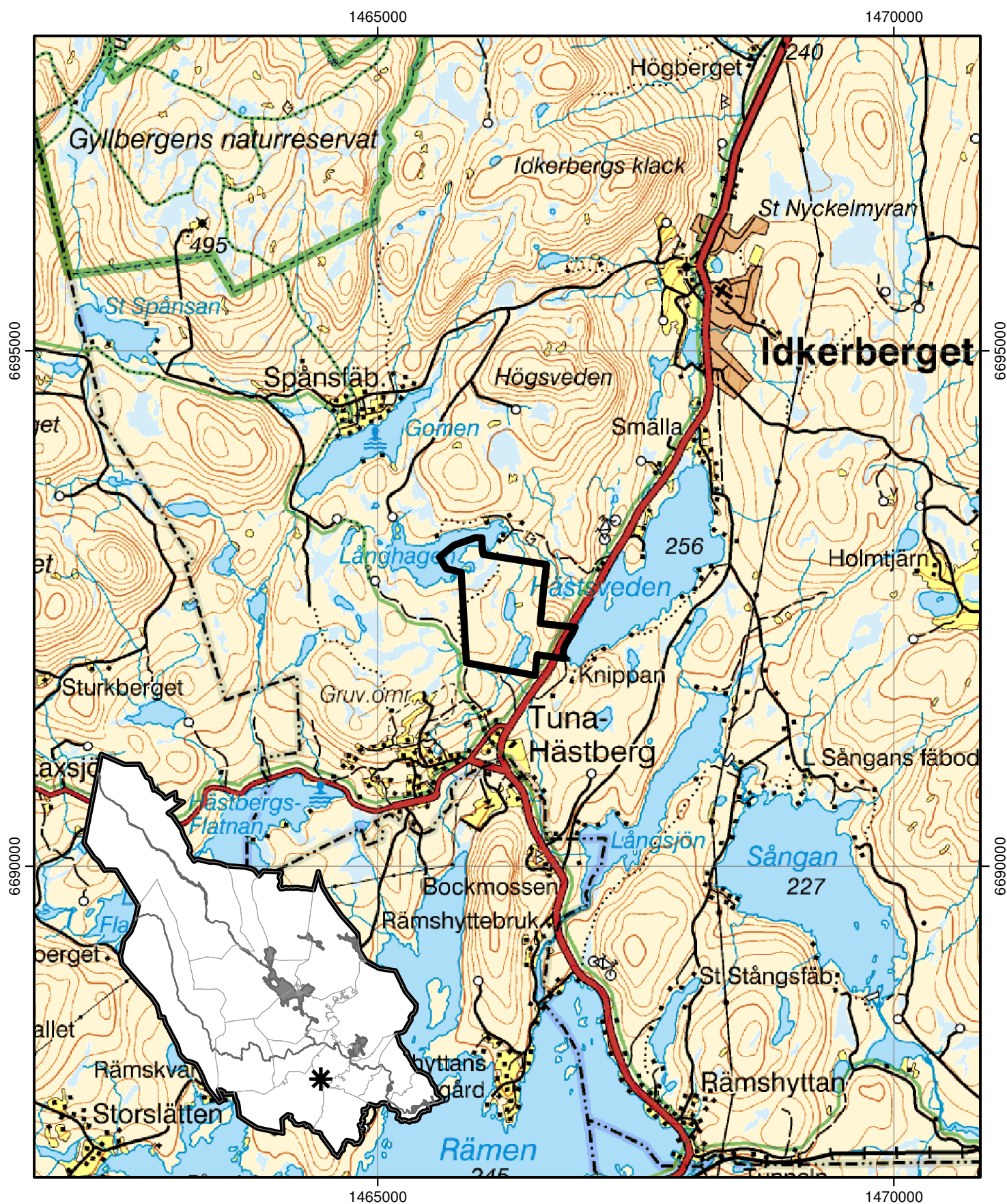
Bilagor

Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskarta
Bilaga 3	Skötselplan
Bilaga 4	Överklagningsformulär (markägare och sakägare)

Sändlista

Sändlistan är borttagen i webbversionen

Smörtjärnarnas naturreservat - Översiktskarta Bilaga 1

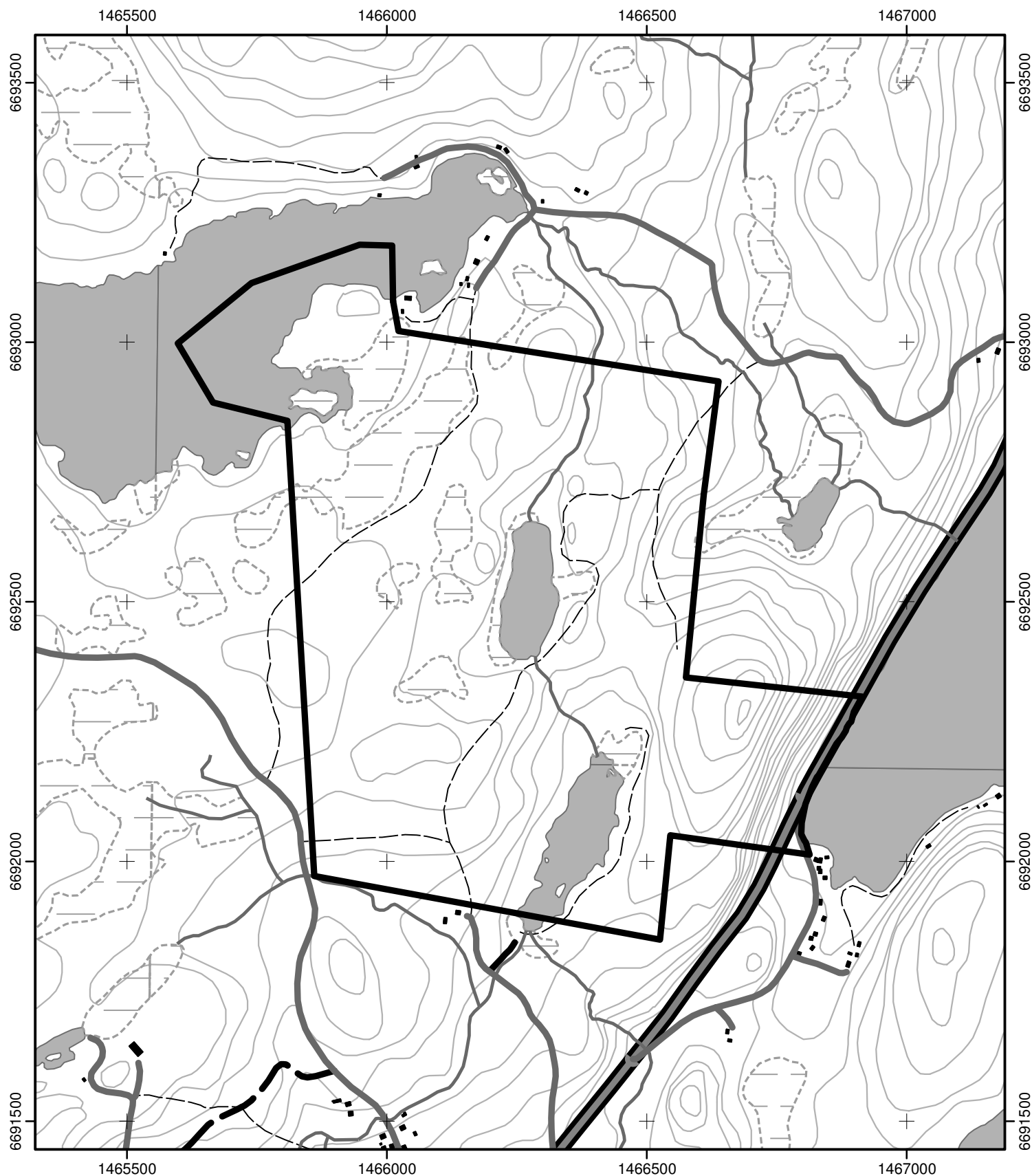
0 750 1 500 3 000 Meter

Skala 1:50 000

Copyright Lantmäteriet 2004. Ur GSD-produkter ärende 106-2004/188 W

Teckenförklaring

 Naturreservatets avgränsning

Teckenförklaring

0 100 200 400 Meter

Skala 1:10 000

Naturreservatets yttergräns

vattendrag

byggnader

sankmarker

höjdkurvor

vatten

Allmän väg

Mindre bilväg

Järnväg

Traktorväg

Vandringsleder och stigar

Porslinsblå spindelskivling, en av de rödlistade arter som växer i naturreservatet

Skötselplan för naturreservatet Smörtjärnarna

1 Beskrivningsdel

1.1 Administrativ data

Namn	Smörtjärnarna
Objektnummer	2014333
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i Natura 2000
Län	Dalarna
Kommun	Borlänge
Arealer enligt VicNatur	Totalt 97 ha
	Skogsmark 77 ha
	Vatten 12 ha
	Myr 4 ha
	Övrigt 4 ha
Bebyggelser och anläggningar	Inga

1.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Skogsmark

För att ingå i ett naturreservat kan man säga att skogen är ovanligt starkt påverkad av tidigare markanvändning. Det gäller i synnerhet de delar som direkt påverkats av gruvhanteringen t ex i Smörbergsgruvorna väster om Nedre Smörtjärn. Däremot är skogen, med vissa undantag, endast marginellt påverkad av det moderna skogsbruket. Allt tyder dock på att längre tillbaka har skogsbruket haft en stark inverkan på området. Rester finns av flera kolbottnar och i den sydvästra delen också rester av en kolarkoja. Skogsbete pågick här fram till ca 1930.

År 1882 – 83 byggdes en 2 km lång kanal från sjön Långhagen för att få tillgång till vattenkraft i gruvorna i Tuna-Hästberg. Därmed flyttades det naturliga utloppet från Övre Smörtjärn så att vattnet inte rinner till Dammsjön utan till gruvorna via Nedre Smörtjärn.

Ett gruvhål vid Dammsjögruvan

Jakt och övrigt friluftsliv

Jakten bedrivs via Idkerbergets jaktvårdsklubb.

Den som vill bada i Smörtjärnarna har inga särskilt lätta stränder att tas med. Minst besvärligt kan det vara från klipporna i nordöstra delen av Övre Smörtjärn. När det gäller övriga fritidsaktiviteter kan det vara bra att känna till att på flera ställen i reservatet går det

inte att lita på kompassen pga järnmineral i marken. Det kan också nämnas att skogsmarken i norra delen av reservatet, mellan stigen och bäcken till Övre Smörtjärn, inte passar så bra för promenader pga den sprickiga och håliga berg- och moränmarken. Sprickigheten beror sannolikt på att inlandsisen bröt loss partier av berggrunden genom s k isplockning.

1.3 Beskrivning av området

1.3.1 Geovetenskap

Större delen av reservatet ligger mellan 300 och 335 m ö h även om Knippbergets sluttning sträcker sig ner mot sjön Hästsveden på 256 m ö h.

Berggrunden tillhör det stora granit och leptitområdet i sydöstra Dalarna, där det här och där dyker upp förekomster av både järnmalm och urkalksten. Inom reservatet kan man se både gruvhål och skrotsten från småskalig brytning av järnmalm. Även om det på berggrundskartan över länet inte finns några uppgifter om kalk i marken är det ändå så att kalken fläckvis sätter sin prägel på reservatet och vegetationen.

Den skiktade berggrundens orientering syns i form av uppstickande skivor med riktningen VSV – ONO.

1.3.2 Biologi

Skogen varierar starkt i reservatet, från den högproduktiva, bördiga granskogen i söder till den magra tallskogen med inslag av gamla tallar nordväst om Övre Smörtjärn. Många riktigt små myrar dyker upp här och var i skogen och skapar variation i skogsmiljön. En markant dalsänka löper genom hela reservatet från sydväst till Övre Smörtjärns sydvästra ände och vidare via gamla bäckutloppet mot nordost. Mycket viktigt är inslaget av kalk i marken som återspeglar sig i form av fläckar med s k kalkbarrskog med rikare markflora. SO och N om Smörbergsgruvorna finns uppstickande berggrundsskivor och halvmeterdjupa rännor med brunjord och artrika ängsväxtsamhällen. Just i dessa stråk kan man hitta flera mycket sällsynta rikmarkssvampar. Även i Knippbergets branter stöter man på en rikare flora med växtplatser för skogsknipprot och nattviol.

Med vissa undantag är naturskogsprägel större i västra delen och lägre i öster. Två mindre partier med ungskog finns i reservatet. På norra halvan av udden ut i Långhagen står en tallungskog med sparade frötallar medan ungskogen norr om Nedre Smörtjärn i stort sett saknar gamla träd.

Tabell över rödlistade arter som påträffats i reservatet

Art	Vetenskapligt namn	Kategori
Lavar		
Violettgå tagellav	Bryoria nadvornikiana	Missgynnad NT
Mjölög dropplav	Cliostomum leprosum	Missgynnad NT
Svampar		
Stjärntagging	Asterodon ferruginosus	Missgynnad NT
Grantaggsvamp	Bankera violascens	Missgynnad NT

Flattoppad klubbsvamp	Clavariadelphus truncatus	Missgynnad NT
Gyllenspindling	Cortinarius aureofulvus	Sårbar VU
Bullspindling	Cortinarius corrosus	Sårbar VU
Porslinsblå spindling	Cortinarius cumatilis	Sårbar VU
Kopparspindling	Cortinarius cupreorufus	Missgynnad NT
Granrotpindling	Cortinarius fraudulosus	Missgynnad NT
Doftskinn	Cystostereum murraii	Missgynnad NT
Dofttaggsvamp	Hydnellum suaveolens	Missgynnad NT
Gränsticka	Phellinus nigrolimitatus	Missgynnad NT
Svart taggsvamp	Phellodon niger	Missgynnad NT
Klubbdyna	Podostroma alutaceum	Missgynnad NT
Bitter taggsvamp	Sarcodon fennicus	Starkt hotad EN
Brödtaggsvamp	Sarcodon versipellis	Starkt hotad EN
Fåglar		
Mindre flugsnappare	Ficedula parva	Missgynnad NT
Mindre hackspett	Dendrocopos minor	Missgynnad NT
Tretåig hackspett	Picoides tridactylus	Sårbar VU

1.3.3 Kulturhistoria

Gruvdrift, kolning och skogsbete har påverkat området. På skötselkartan framgår var gruvdriften ägt rum inom reservatet. Gamla kolbottnar kan man stöta på på flera ställen i reservatet och i den sydvästra delen finns rester av en kolarkoja ett 20-tal meter söder om stigen.

1.3.4 Friluftsliv

De befintliga stigarna genom intressant skog är en tillgång för reservatet liksom naturligtvis sjöstränderna. Rastplatser kan förslagsvis anläggas på den lilla bergshöjden varifrån man kan spana österut över Övre Smörtjärn samt vid Dammsjögruvorna.

1.4 Källförteckning

Många uppgifter bygger på sammanställningar som skickats in till Länsstyrelsen av Anders Janols i Tuna-Hästberg. Därtill har Länsstyrelsen gjort flera egna besök i området. Kartan över gruvorna har hämtats från kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen.

2 Plandel

2.1 Syfte med naturreservatet

Biologisk mångfald

Syftet är att bevara områdets naturtyper och växt- och djurliv i naturlig utveckling och skydda det från skogsbruk, hydrologiska ingrepp, vägbyggen och annan exploatering som kan påverka områdets värden.

Friluftsliv

Tillvarata och underlätta möjligheterna till besök och naturupplevelser i reservatet.

Syftet ska nås genom

- att området lämnas till fri utveckling, där avverkning av enstaka träd för att gynna friluftsliv, naturvård eller kulturvård ska kunna ingå som en naturlig del i skötseln. Om det blir aktuellt ska även naturvårdsbränning kunna utföras.
- information om reservatet

2.2 Prioritering mellan bevarandevärden

Reservatet bildas huvudsakligen för att bevara de biologiska värdena. Det syftet ska ha företräde om det någon gång skulle komma i konflikt med värdena för friluftsliv.

2.3 Skötselområden med kvalitetsmål och åtgärder

Skötselområde 1, all skog i reservatet. Skog med fri utveckling

Beskrivning

Omfattar all skog i reservatet, från torra tallskogar till fuktiga granskogar, och från naturskog med gamla träd till gallrade bestånd och även lite ungskog.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Naturskog, som kan förväntas få en allt bättre kvalité med tiden.

Skötselåtgärder

Fri utveckling som kommer att förstärka naturskogskaraktären.

Inom den närmaste 10-årsperioden torde det inte bli aktuellt med några aktiva skötselinsatser i det här reservatet. Däremot kan man räkna med att det på lite längre sikt, mer än 10 år, kommer att bli aktuellt i vissa rikområden att något begränsa granens utbredning för att behålla mer ljus på marken.

Fri utveckling gäller även de båda ungskogspartierna. I den täta ungskogen norr om Nedre Smörtjärn kan man räkna med att en process med intensiv självgallring kommer att starta inom något år.

Skötselområde 2, alla myrområden, sjöar och bäckar. Våtmarks- och vattenområden med fri utveckling

Beskrivning

Myrarna i reservatet är små och knappast påverkade av kalken i marken och därför ganska ordinära. Reservatet inrymmer Övre och Nedre Smörtjärnarna, del av sjön Långhagen och några mindre bäckar. Runt Övre Smörtjärn står en bård av död skog pga att det tidigare låg en bäverdamm i utloppsbäcken.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Ingen ytterligare mänsklig påverkan på myrarna, sjöarna och bäckarna

Skötselåtgärder

Fri utveckling.

Skötselområde 3, Friluftsliv

Beskrivning

Det går att med bil ta sig nästan ända fram till reservatet. Tanken är att man genom att delvis nyttja befintliga stigar ska tillskapa en längre och en kortare vandringsstug genom reservatet. Ev kan skötselkartans stigförslag modifieras så att de i ännu högre grad sammanfaller med befintliga stigar. Även Hembygdsföreningen har ett förslag till en kanalstig som delvis kan få samma sträckning som skötselkartans stigförslag.

Kvalitetsmål

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Naturen får utvecklas i huvudsak fritt
- Det finns ett längre och ett kortare stigalternativ genom reservatet

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Förutom sedvanlig gränsmarkering bör de två stigalternativen på skötselkartan rekognoseras fram i detalj och målas upp. Det längre stigalternativet bör passera något parti med kalkpåverkad vegetation.

Övrigt

Efter avstämning med väghållaren bör entrén till reservatet i första hand ske från Tuna-Hästberg. En informationstavla bör sättas upp där stigen går in från SV från den lilla vägen mellan Tuna-Hästberg och västra änden av sjön Långhagen. Där finns plats för minst ett halvduzin bilar. Om överenskommelse nås med väghållaren är det också möjligt att besöka reservatet via stigen i nordöst fram till vägen upp mot sjön Långhagen. I så fall bör också en informationstavla sättas upp där stigen börjar. En informationstavla bör också sättas upp vid parkeringsfickan där reservatet når ner till sjön Hästsveden. Mellan sjön och parkeringsfickan bör också något enstaka träd tas bort för att förbättra utsikten om detta godkänns av väghållaren.

3 Jakt och fiske

Jakten påverkas endast marginellt och fisket inte alls av reservatsbildningen. För jakten handlar det om att jakttorn inte får uppföras och att vissa restriktioner införs för uttransport av vilt med motordrivna fordon.

4 Dokumentation och uppföljning

Dokumentation

Förvaltaren ansvarar för att dokumentera alla nyskapande åtgärder, underhållsåtgärder och all tillsyn i reservatet.

Uppföljning**Kvalitetsmål**

Uppföljning av de kvalitetsmål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljningen genomförs av funktionen för områdesskydd vid länsstyrelsen.

5 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

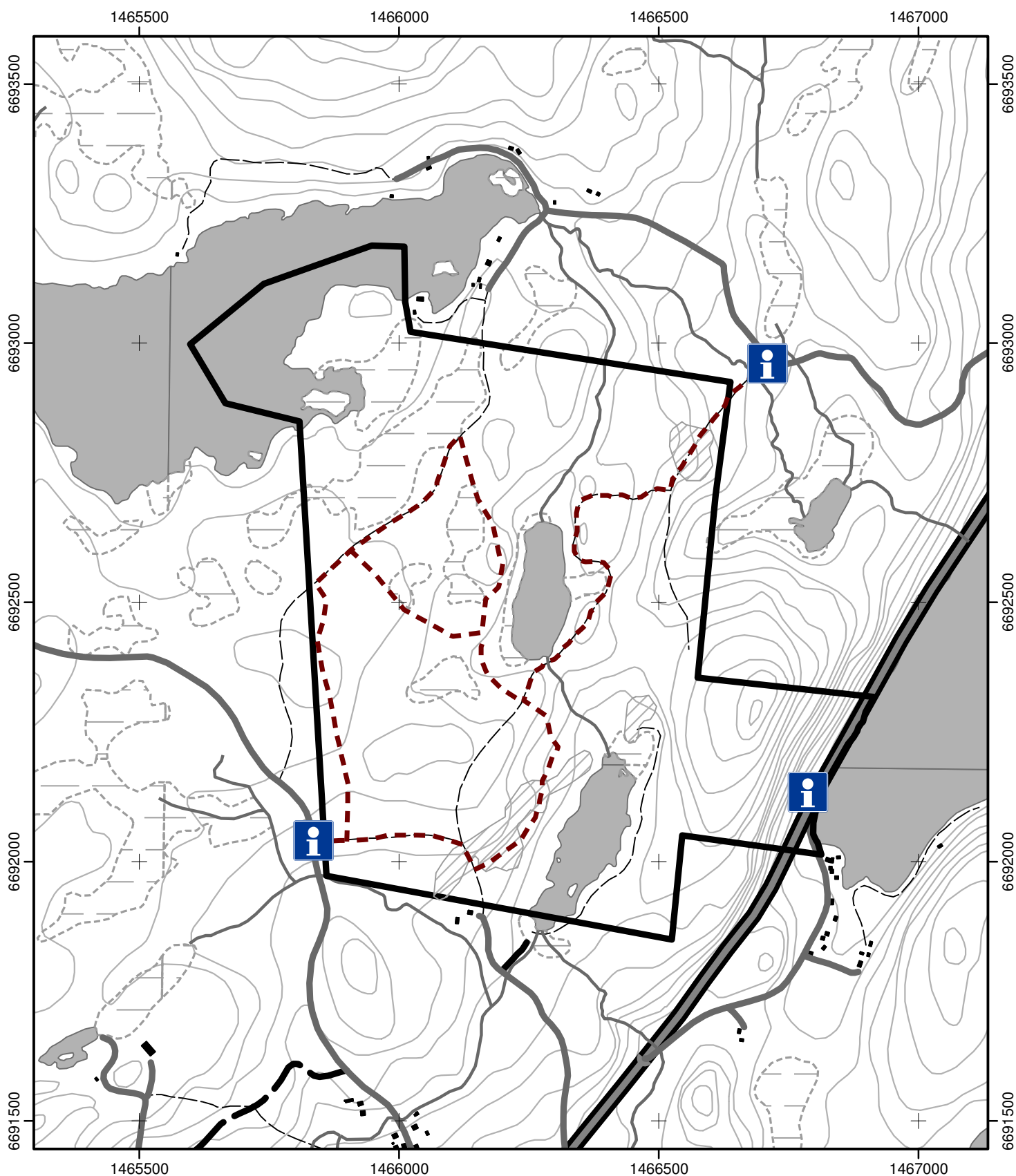
6 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet
Informationsskylt	1
Informationsbroschyr	2
Röjning stigar	2
Borttagning av ngt träd mln Hästsveden o P-fickan	3
Uppföljning av skötsel- åtgärder och kvalitetsmål	

7. Bilagor

Bilaga 1: Skötselkarta

Smörtjärnarnas naturreservat - Skötselkarta

0 100 200 400 Meter

Skala 1:10 000

- Naturreservatets yttergräns
- Informationsskylt
- Vandringsled
- Gruvområde